

Ο ΧΡΟΝΟΣ

Ζευγμένοι στον ζυγό του χρόνου και του χώρου σφύρουμε την οίκουμένη. Ποι; Σέ ποιούς βαραθριώδεις βράχους σέ ποιά παγερά ύψη πέρα από τον χρόνο και τον χώρο; Όλοι οι άνθρωποι, όλες οι φυλές, όλοι οι λαοί, όλες οι γενεές είναι εξ ίσου ζευγμένοι σ' αυτόν τον διπλό ζυγό και νύχτα μέρα τον σφύρουμε βαρύ, ιθούμενοι από κάποια ακατανίκητη δύναμη. Σφύρουμε και σκοντάπτουμε και πάση σφύρουμε και πάση σκοντάπτουμε. Πρός τί; Ποιός μας ζευγνύει και πότε δέν μας αποζευγνύει;

Ποιό είναι τό μυστικό του χρόνου... Ο χρόνος: Πικρό φορτίο. Και ο χώρος: Θημιμένος ο δίδυμος αδελφός του χρόνου. Σφύρουμε τον χρόνο και τον χώρο χωρίς νά γνωρίζουμε ούτε την φύση τους, ούτε τό νόημά τους.

Όταν όμως από τον χρόνο αφαιρεθεί ή άμαρτία και ο θάνατος, τότε ο χρόνος γίνεται ένα θαυμάσιο προοίμιο για την αϊωνιότητα.

Ή πίκρα του χρόνου προέρχεται από τον θάνατο και την άμαρτία και γίνεται γλυκός ο χρόνος με την άθανασία και την άναμαρτησία. Χωρίς τον Ίησοῦν Χριστόν, τον Μόνον Παντοδύναμον, ο χρόνος είναι ένα βαρύ φορτίο. Μαζί Του γίνεται έλαφρό. Αλλά και ο παράδοξος δίδυμος αδελφός του χρόνου, ο χώρος, μέ ό,τι κλείει μέσα του, και αυτός μέ όλο τό βάρος του πιέζει και συντριβει τον άνθρωπο.

Μόνο με την βοήθεια του παναγάθου και Παντοδύναμου Θεανθρώπου ο ζυγός του χρόνου και του χώρου γίνεται «χρηστός» και τό φορτίο «έλαφρό»¹.

Είναι βασανιστικός ο ζυγός της ζωής και βαρύ τό φορτίον της ύπάρξεως, έφ' όσον την βαρύνουν οί άθυσίδες της άμαρτίας και του θανάτου. Όταν με την δύναμη του Άναστάντος Κυρίου αφαιρεθούν τά δεσμά της άμαρτίας και του θανάτου από την ρίζα της ύπάρξεως και της ζωής, τότε ο ζυγός της ζωής γίνεται «χρηστός» και ή ζωή μεταμορφώνεται σέ χαρά, ή ύπαρξη σέ άγαθλίσση. Μιά χαρά πού περνά στην αϊωνιότητα.

Μόνο τότε αποκτᾶ νόημα ο χρόνος όταν ένιωθει με την αϊωνιότητα μέσα από την θεανθρώπινη ζωή του Κυρίου Ίησοῦ.

Ο σαρκωθείς Θεός Λόγος απέδειξε μετά βεβαιότητας ότι ο χρόνος είναι προετοιμασία για την αϊωνιότητα. Έκείνος πού θά εισέλθει είς τον χρόνο, εισέρχεται ταυτόχρονα στον προθάλαμο της αϊωνιότητας. Έύρισκόμενος ο άνθρωπος στον χρόνο παρασκευάζεται για την αϊωνιότητα.

Άν χωρίς τον Θεό Λόγο ή επίγεια έν χρόνω ζωή μας είναι βασανιστική, φοβερή, μελαγχολική και άνόνη, τότε πόσο μάλλον ή αϊωνιότητα;

Ή αϊωνιότητα χωρίς τον Θεό Λόγο, πού εξαγίασε τον χρόνο δέν είναι παρά ή κόλλαση.

¹ ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ ΘΕΑΝΘΡΩΠΟΣ π.Πουστίνου Πόποβιτς. σ.17 κ.έξ.

ΝΑ ΓΙΝΕΙ ΘΡΑΙΟΣ Ο ΧΡΟΝΟΣ

Κύριε, πότε ήλθε και πάλι ο καινούργιος χρόνος; Πότε πέρασαν τόσες ημέρες και τόσες νύκτες στη ζωή μας;

Κυλά ο χρόνος της ζωής μας, Κύριε.

Περνοῦν οἱ ὥρες, περνοῦν οἱ μέρες, περνοῦν τὰ χρόνια τῆς ζωῆς μας. Περνοῦν σάν τόν νερό στό ἀὐλάκι καί πίσω δέν γυρίζουν.

Κι ἐμεῖς τί κάνουμε;

Ἀφήνουμε τὴν ζωὴ μας νὰ βαδίζει στὴν τροχὴ πορείας τοῦ χρόνου; Ἀφήνουμε τὴν ζωὴ μας νὰ τρέχει πίσω ἀπὸ τὸν χρόνο σάν τὸ φύλλο στὸν ἄνεμο; Ἀφήνουμε τὴν ζωὴ μας νὰ μᾶς τὴν μορφοποιεῖ καί νὰ μᾶς τὴν νοηματίζει ὁ χρόνος;

Μὰ ὁ χρόνος δέν ὑπάρχει γιὰ νὰ δεσμεύει τὸν ἄνθρωπο. Ὁ χρόνος ὑπάρχει γιὰ νὰ γίνεῖ τὸ ἐργαστήρι τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ χρόνος ὑπάρχει γιὰ νὰ δώσει στὸν ἄνθρωπο τὴν εὐκαιρία νὰ μορφοποιήσῃ τὴ ζωὴ του, τὴν ὑπαρξὴ του. Ὁ χρόνος ὑπάρχει γιὰ νὰ τὸν ἀξιοποιήσουμε μὲ τὰ ἔργα τῶν ἀρετῶν μας καί νὰ τὸν στολίσουμε μὲ τὴν θυσία τοῦ θελήματός μας στό θέλημα τοῦ Κυρίου.

Μήπως πρέπει τελικά, Κύριε, νὰ δόσουμε ἐμεῖς ἀξία στὸν χρόνο καί νὰ μὴν ἀφήνουμε νὰ τὸν καταστρέφουν καί νὰ τὸν ἐκμεταλλεύονται, τὸ κακό καί ἡ ἁμαρτία;

Μήπως πρέπει ἐμεῖς, Κύριε, νὰ πάρουμε τὸν χρόνο στά χέρια μας καί νὰ τὸν ἀξιοποιήσουμε γιὰ νὰ μὴ μένει ἄδειο τὸ ὄχημα τοῦ χρόνου ποὺ μᾶς ὀδηγεῖ στὴν αἰωνιότητα;

Γι' αὐτό, Κύριε, δίδαξέ μας, φώτισέ μας καί ἐνδυναμώσε μας γιὰ νὰ μπορούμε νὰ κερδίζουμε τὸν χρόνο καί νὰ μὴ μᾶς κερδίζει. Νὰ δίδουμε νόημα καί οὐσία στὸν χρόνο ἔστω κι ἂν μᾶς γηράζει, ἀφοῦ αὐτός γίνεται γιὰ μᾶς ὁ προθάλαμος τῆς αἰωνιότητος. Ἀμήν.

ΓΕΡΟΝΤΙΚΟ ΤΩΝ ΦΙΛΟΣΟΣΦΩΝ

Ἡ διδασκαλία τῶν Ἀρχαίων Φιλοσόφων δημιούργησε προοπτικές ἀναζήτησης καὶ ἀποδοχῆς τῆς Ἀληθείας. Ὅποιοι ἀποκρύπτει τὴν διδασκαλία τῶν Ἀρχαίων Φιλοσόφων μένει στό ψεῦδος καὶ στὴν ἀπάτη. Φυσικά καὶ οἱ Φιλόσοφοι εἶχαν τὰ λάθη τους καὶ τὶς ἁμαρτίες τους, ἀλλὰ δέν εἶναι αὐτὰ φιλοσοφία. Ὅποιοι μένει σ' αὐτὰ τότε μένει στό λάθος καὶ στὴν ἁμαρτία, γι' αὐτό καὶ δέν δέχεται τὴν Ἀλήθεια.

3ο ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΤΟΥ ΕΠΙΚΤΗΤΟΥ

Ἔχεις μέσα σου ἓνα κομμάτι ἀπ' τὸ Θεό. Γιατί λοιπὸν ἀγνοεῖς αὐτὴ τὴ συγγένεια;

Ἄν ἦταν μπροστά σου ἓνα ἄγαλμα τοῦ Θεοῦ, θὰ τολμοῦσες νὰ κάνεις κάτι ἀπ' ὅσα κακὰ κάνεις τώρα;

Κι ἐνῶ εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Θεὸς παρὼν μέσα σου καὶ τὰ βλέπει ὅλα καὶ τ' ἀκούει, δὲ ντρέπεσαι νὰ κάνεις τὸ κακό, μὴ ἔχοντας συναίσθηση τοῦ τί εἶναι ἡ φύση σου;

Ἐσύ, ποῦ εἶσαι τὸ κατασκεῦασμα αὐτοῦ τοῦ Δημιουργοῦ, θέλεις νὰ τὸ κατασχύνεις;

Κι ὅμως, ὁ Θεὸς ὄχι μόνο σὲ κατασκεῦασε, ἀλλὰ ἐμπιστεύτηκε καὶ παρέδωσε σὲ σένα τὸν ἑαυτό σου.

Κι ἐσύ δὲ θὰ τὸ θυμηθεῖς αὐτό, ἀλλὰ θὰ ντροπιάσεις τὴν κηδεμονία σου;

Ἄν ὁ Θεὸς σοῦ παρέδωσε τὸν ἑαυτό σου καὶ εἶπε: "Δὲν εἶχα ἄλλον, ποῦ νὰ τὸν ἐμπιστευόμουν περισσότερο ἀπὸ σένα. Φύλαγέ μου αὐτὸ τὸν ἄνθρωπο, ὅπως εἶναι ἡ φύση του: ταπεινό, πιστό, ὑψηλόφρονα, ἀτρομήτο, χωρὶς πάθη, ἀτάραχο".

Κι ἐσύ δὲ θὰ Τοῦ τὸν φυλάξεις;

Ο ΚΑΡΤΕΡΙΚΟΣ ΑΓΙΟΣ

Κατά τούς χρόνους του βασιλέως Διοκλητιανού τό 298 μ.Χ. και του ήγεμόνος τής Καισαρείας τής Καππαδοκίας Ουοβανου, έζησε ένας σπουδαίος διδάσκαλος τής Άληθείας, ο ίερεύς Καρτέριος. Ο Καρτέριος συγκέντρωνε τά πλήθη των Χριστιανών σε μία εκκλησία πού είχε κτίσει και τούς δίδασκε νά σέβονται τόν μόνο άληθινό Θεό και νά μήν έξαπατώνται μέ ψεύτικες και βλαβερές διδασκαλίες. Κάποια στιγμή όμως τόν φθόνησαν οί ειδωλολάτρες και τόν διέβαλαν στον ήγεμόνα.

Τότε ο Καρτέριος, γιά νά μή στερηθούν οί Χριστιανοί τήν σωστή διδασκαλία, φοβήθηκε κι άμέσως έφαξε και βρήκε έναν τόπο όπου πήγε και κούφθηκε. Ο Κύριος όμως πού γωρίζει τίς διαθέσεις τής ψυχής μας, έβλεπε και τίς άγνές προθέσεις του Καρτερίου γι' αυτό και του φανερώθηκε λέγοντάς του: **«Πήγαινε, Καρτέριε, και φανερώσου σ'αυτούς πού σε άναζητούν κι εγώ θά είμαι μαζί σου, διότι πρέπει νά πάθεις πολλά γιά μένα ώστε έτσι πλέον νά βοηθήσεις κι άλλους πολλούς νά πιστεύσουν και νά σωθούν».** Τότε ο Καρτέριος γεμάτος χαρά και ειρήνη στην καρδιά του ευχαριστεί τόν Κύριο, προσεύχεται και τέλος εμφανίζεται στον ήγεμόνα, ο όποιος του δίδει έντολή νά θυσιάσει στον ψευδοθεό Σέραπιν και ο Καρτέριος του λέγει:

- Καί βέβαια νά θυσιάσω άφοϋ είναι θεός, αλλά περιμένε λίγο νά προσευχηθώ.

Όμως τό άγαλμα μέ τήν προσευχή του έπεσε κάτω και συνετριβεί.

Άμέσως ο ήγεμόνας, αντί νά προβληματισθεί, θύμωσε και έδωσε έντολή νά ραβδισθεί από 16 στρατιώτες. Μετά τόν κρομμουν σε ένα ξύλο και μέ ξυράφια του αφαιρούσαν τά νύχια των ποδιών και των χειρών του. Η προσευχή όμως του άγίου τό καταπληγωμένο σώμα του, τό παρέδωσε στον φύλακα άγγελό του ο όποιος και τόν έκανε τελείως ύγιη. Άλλά και πάλι τό πείσμα του ήγεμόνος οδηγεί τόν άγιο σε νέο μαρτύριο. Του τρυπούν μέ σίδηρο τούς άστραγάλους βάζοντάς του συγχρόνως κι ένα πυρακτωμένο σίδηρο στό στήθος του. Κατόπιν τόν τοποθετούν πάνω σ' ένα καυτό σιδερένιο σκαμνί. Τήν νύκτα καθώς εύρίσκει μέσα στά βάσανα των πληγών του εμφανίζεται ο Κύριος, του λύει τά δεσμά και τόν θεραπεύει έξ ολοκλήρου, βγάζοντάς τον συγχρόνως έξω από τήν φυλακή.

Όσοι είδαν τό θαύμα αυτό έσπευσαν νά πιστεύσουν στον άληθινό Θεό, άρνούμενοι τό ψεύδος των ειδώλων.

Άλλ' όταν φύγει από τήν ψυχή μας ή τιμιότητα, ή άνθρωπία και ή άξιοπρέπεια τότε δέν μπορούμε νά δοϋμε τό χέρι του Θεού πού μάς παιδαγωγεί γιά νά σωθούμε. Έτσι έγινε και μέ τόν ήγεμόνα. Δέν μπόρεσε νά συνετισθεί, αλλά ο έγωϊσμός του συλλαμβάνει τόν άγιο ως δραπέτη των φυλακών και τόν τιμωρεί κρομμώντας του στά χέρια και στά πόδια μεγάλες πέτρες γιά νά «μάθει» νά μή δραπετεύει. Συγχρόνως γιά νά «συνετισθεί» τόν δέρονουν στην κοιλιά μέ βούνευρα και του κατακείουν τίς σάρκες μέ κροιά ρίχνοντας συγχρόνως στις πληγές του θείο και πίσσα.

Όμως ο διάβολος δέν άντεχε νά βλέπει τό στόμα του άγίου νά κηρύττει τήν άλήθεια άκόμη και μέσα από τά βασανιστήριά του, γι' αυτό και του ρίχνουν στό στόμα του μολύβι βρασμένο. Άκόμη και στην φωτιά τόν έροριξαν, άλλ' ή Χάρις του Κυρίου και πάλι τόν διεφύλαξε και γωρίζει στον ήγεμόνα και του λέγει:

- Σ' ευχαριστώ, άνθρωπέ μου, πού μου δίδεις ευκαιρίες νά κηρύττω τόν Άληθινό Θεό πού μ' άγάπησε και αγαπώ άληθινά.

Έκείνη τήν στιγμή ένας έβραϊος θύμωσε τόσο πολύ πού του πέταξε τό βέλος του και πλήγωσε τήν καρδιά απ' όπου έρευσε νερό πού έσβησε τήν φωτιά και μετά άφθονο αίμα και έτσι παρέδωσε τή ζωή του στον Κύριο.

Η Έκκλησία μας τόν έορτάζει στις 8 Ιανουαρίου.

ΣΚΑΛΟΠΑΤΙΑ ΣΤ' ΟΥΡΑΝΟΥ ΤΗΝ ΠΟΡΕΙΑ

ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΜΑΣ

Εάν θέλεις να βοηθήσεις την Έκκλησία, είναι καλύτερα να κοιτάξεις να διορθώσεις τον έαυτό σου, παρά να κοιτάς να διορθώσεις τους άλλους. Αν διορθώσεις τον έαυτό σου, άμέσως διορθώνεται ένα κομμάτι της Έκκλησίας. Εάν φυσικά αυτό τό έκαναν όλοι, ή Έκκλησία θά ήταν διορθωμένη. Αλλά σήμερα οί άνθρωποι ασχολούνται μέ όλα τά άλλα θέματα εκτός από τόν έαυτό τους. Γιατί τό να ασχολησαι μέ τόν έαυτό σου έχει κόπο, ενώ τό να ασχολησαι μέ τούς άλλους είναι εύκολο.

Εάν ασχοληθοϋμε μέ τήν διόρθωση του έαυτου μας και στραφοϋμε πίο πολύ στην «έσωτερική» δράση παρά στην έξωτερική, δίνοντας τά πρωτεία στην θεία βοήθεια, θά βοηθήσουμε τούς άλλους περισσότερο και θετικώτερα. Επί πλέον θά έχουμε και τήν έσωτερική μας γαλήνη, ή όποία θά βοηθάει άθόρυβα τίς ψυχές πού θά συναντάμε, γιατί ή έσωτερική πνευματική κατάσταση προδίδει τήν άρετή τής ψυχής και αλλοιώνει ψυχές.

Όταν επιδίδεται κανείς στην έξωτερική δράση, πριν φθάσει στην λαμπικαρισμένη έσωτερική πνευματική κατάσταση, μπορεί να κάνει κάποιον πνευματικό άγώνα, αλλά έχει στενοχώρια, άγχος, έλλειψη έμπιστοσύνης στον Θεό, και συχνά χάνει τήν ήρεμία του. Εάν δέν κάνει καλό τόν έαυτό του, δέν μπορεί να πεί ότι τό ενδιαφέρον του για τό κοινό καλό είναι καθαρό. Όταν ελευθερωθεί από τόν παλιό του άνθρωπο και από κάθε τι κοσμικό, έχει πλέον τήν θεία Χάρη, όποτε και ό ίδιος αναπαύεται, αλλά και κάθε είδους άνθρωπο αναπαύει. Αν όμως δέν έχει Χάρη Θεού, δέν μπορεί ούτε στον έαυτό του να επιβληθεί ούτε τούς άλλους να βοηθήσει, για να φέρει θείο αποτέλεσμα.

Πρέπει να βουτηχθεί στη Χάρη και ύστερα να χρησιμοποιηθούν οί άγιασμένες πλέον δυνάμεις του για τή σωτηρία των άλλων*.

Είναι πάρα πολλές οί περιπτώσεις κατά τίς όποιες έμεις οί άνθρωποι θέλουμε να σώσουμε τούς άλλους, θέλουμε να σώσουμε τήν Έκκλησία, θέλουμε να σώσουμε, ένορίες, θέλουμε να σώσουμε μοναστήρια. Όλοι μας εύκολα κατακρίνουμε τόν κακό κληρικό, τόν άνυπάκουο μοναχό, τόν άδρανή έπίσκοπο, τόν ύποκριτή, τόν φιλόδοξο, τόν φιλοχρήματο, τόν άδιάφορο.

Ποιός όμως από μās προετοιμάζει τό έδαφος για να ύπάρχουν γύρω μας άνθρωποι του Θεού; Οί καλοί άνθρωποι δέν ξεφυτρώνουν σαν τά μανιτάρια στην έξοχή, αλλά στον άγρό πού λέγεται οίκογένεια. Τί παράδειγμα λοιπόν δίδω έγώ στην οίκογένειά μου; πώς προσφέρω τό θέλημα του Κυρίου και πώς τό εφαρμόζω μέσα στό χωράφι τής δικής μου οίκογένειας; Όλοι μας μεγαλώνουμε παιδιά ως να είναι ιδιοκτησία μας και τούς προσφέρουμε τό θέλημά μας κι όχι τό θέλημα του Θεού. Πόσοι από μās θά θέλαμε να γίνει τό παιδί μας μοναχός ή κληρικός ή ιεραπόστολος;

Βέβαια, έχουμε τό επιχείρημα και τήν δικαιολογία, ότι δέν μπορούμε να τούς τό επιβάλλουμε. Ναί και βέβαια έτσι είναι, αλλά τότε γιατί δέν γινόμαστε έμεις κληρικοί ή μοναχοί ή ιεραπόστολοι; Γιατί δέν θέλουμε έμεις να γίνουμε προεβυτέρες ή μοναχές ή αφιερωμένες στό έργο του Κυρίου;

Ίσως πεί κανείς ότι δέν είναι μόνο θέμα δικό μας, αλλά είναι και θέμα καλέσματος του Κυρίου. Δηλαδή πρέπει να μās θέλει και ό Κύριος για να τόν υπηρετήσουμε. Αυτό όμως πρέπει να μās βάλει σε έρωτηματικά, διότι ποιός είναι ό λόγος πού δέν μέ θέλει ό Κύριος; Γιατί δέν μέ καλεί; Μήπως είμαι άχρηστος; Μήπως μέ θέλει για κάπου άλλου;

Όμως όπως κι αν έχει τό θέμα, μία είναι ή αλήθεια για να μπορέσω να κερδίσω τήν αιωνιότητα. «Νά αγαπώ τόν άδελφό», διότι Ίω Α Γ-15 «πας ό μισών τόν άδελφόν αυτού άνθρωποκτόνος έστι, και οίδατε ότι πας άνθρωποκτόνος οϋκ έχει ζωήν αιώνιον εν έαυτω μένουσαν».

* Γέροντος Παΐσιου. Λόγοι Β. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΑΦΥΠΝΙΣΗ σελ.71-72 ΕΚΔ. ΙΗΣΥΧΑΣΤΗΡΙΟΥ ΙΩ.ΘΕΟΛΟΓΟΥ ΣΟΥΡΑΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ 1999.

1ο

ΕΙΣΑΓΩΓΗ*

Είναι ανάγκη πράγματι νά ποῦμε ὅτι ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου πάντοτε πεινᾷ καὶ διψᾷ τὸν Λόγο τοῦ Θεοῦ Πῶς νά τὸ κάνουμε, ἡ ἀνθρώπινη ψυχὴ εἶναι πλασμένη γιὰ τὸν Θεό. Ὄταν τῆς λείψει, τότε τὸν ἀναζητᾷ καὶ ὑποφέρει μέ τὴν ἀπουσία Του. Ὅσο ὁ ἀνθρώπος εἶναι μακριά ἀπὸ τὸν Θεό, τόσο πῶς πολὺ ὑποφέρει χωρὶς νά τὸ ἀντιλαμβάνεται. Βλέπει, διαπιστώνει ὅτι ἡ ζωὴ του εἶναι χαώδης, εἶναι ζωώδης, κτηνώδης, εἶναι ἄνευ περιοχομένου, εἶναι ἡ ζωὴ του ξεφτισμένη, κι ὅλα αὐτὰ φανερώνουν ὅτι εἰς τὴν πραγματικότητα ζητᾷ, πεινᾷ καὶ διψᾷ τὸν Θεό. Βέβαια εὐκόλα ὁ ἀνθρώπος αὐτὸ δέν τὸ καταλαβαίνει, ἐκτός κι ἂν κάποιος τὸν βοηθήσει. Εἶναι πολὺ χαρακτηριστικὸς ὁ λόγος τοῦ Κυρίου: «ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς· ὁ ἐρχόμενος πρὸς με οὐ μὴ πεινάσῃ, καὶ ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ μὴ διψήσῃ πώποτε» Ἰω.6.35. Δηλαδή ὅποιος ἔλθει κοντὰ μου δέν θά πεινάσει, δέν θά αἰσθάνεται ἡ ψυχὴ του ἄδεια, ἀνικανοποίητη, μελαγχολική. Θά νιώθει τὴν χαρὰ τῆς παρουσίας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ τὴν ἐνέργεια τῶν χαρισμάτων Του.

Μέ τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ Κυρίου μας δύο σημεῖα τονίζονται.

α. Ὁ ἐρχόμενος. Ὁ Κύριος δέν θέλει μόνο νά μᾶς δίδει, ἀλλὰ θέλει κι ἐμεῖς νά ἐνεργήσουμε, θέλει κι ἐμεῖς νά προσφέρουμε, θέλει κι ἐμεῖς νά πράξουμε κάτι. Τὸ ἔργο τὸ δικό μας εἶναι ἐμεῖς νά κινηθοῦμε πρὸς αὐτὸν καὶ ὄχι κάπου ἄλλοῦ (μέντιουμ, ψυχολόγους κ.ἄ.) γιὰ νά ζητήσουμε βοήθεια καὶ συμπαράσταση.

Ὁ Κύριος προσφέρει τὸ δικό του ἔργο. Ἔρχεται πρὸς τὸν ἀνθρώπο νά τοῦ προσφέρει αὐτὸ πού θά τὸν κάνει νά μὴ πεινᾷ καὶ νά μὴ διψᾷ ποτέ καὶ περιμένει τὸν ἀνθρώπο νά ἔλθει γιὰ νά τὸ παραλάβει. Ἡ δὲ τροφή, πού μᾶς δίδει ὁ Κύριος, εἶναι τὸ Σῶμα του καὶ ἡ πόσις, εἶναι τὸ Αἷμά Του. Γι' αὐτὸ εἶπε στοὺς μαθητὲς του: «εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ φάγητε τὴν σὰρκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου καὶ πίητε αὐτοῦ τὸ αἷμα, οὐκ ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς. ὁ τρώγων μου τὴν σὰρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ ἐγὼ ἀναστήσω αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ἢ γὰρ σὰρξ μου ἀληθῶς ἐστὶ βρώσις, καὶ τὸ αἷμά μου ἀληθῶς ἐστὶ πόσις. ὁ τρώγων μου τὴν σὰρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἐν ἐμοὶ μένει, καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ. καθὼς ἀπέστειλέ με ὁ ζῶν πατήρ καὶ ἐγὼ ζῶ διὰ τὸν πατέρα, καὶ ὁ τρώγων με καὶ ἐκεῖνος ζήσεται δι' ἐμὲ». Ἰω 6.53-57.

β. Πρὸς με: Τὸ ἔργο τοῦ Θεοῦ εἶναι νά προσφέρεται καὶ τὸ ἔργο τοῦ ἀνθρώπου εἶναι νά καταφεύγει μόνον πρὸς Αὐτόν ὁ ὁποῖος εἶναι ὁ οὐράνιος Ἄρτος. «οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς, οὐ καθὼς ἔφαγον οἱ πατέρες ὑμῶν τὸ μάννα καὶ ἀπέθανον· ὁ τρώγων τοῦτον τὸν ἄρτον ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα» Ἰω 6.58. Ἄν λοιπὸν δέν καταφύγουμε πρὸς αὐτὸν δέν ἔχουμε ζωὴ αἰώνια, ἀλλὰ ζημιά αἰώνια γιατί θά ἔχουμε χάσει τὴν εὐκαιρία.

Αὐτὸς ὁ Ἄρτος τῆς ζωῆς λείπει σήμερα ἀπὸ τὸν ἀνθρώπο γι' αὐτὸ νιώθει μοναξιά, νιώθει ἄχαρα, νιώθει κενό. Ἀναζητοῦμε πολλὰ στὴν ζωὴ μας. Ἀναζητοῦμε χοήματα, δόξα, χαρὰ, εὐρίνη καὶ τόσα ἄλλα, ὅμως στὴν οὐσία ἀναζητοῦμε τὸν Κύριο.

Βέβαια θά ἔλεγε κανεὶς, μὰ ἀφοῦ ἐγὼ θέλω χοήματα δέν εἶναι φιλολογία νά λέγω ὅτι πρέπει νά ζητῶ τὸν Χριστό; Μὰ ὁ Χριστός εἶναι ὁ δημιουργὸς τοῦ κόσμου, εἶναι ὁ: «οὐρανόθεν ὑμῖν ὑετοὺς διδοὺς καὶ καιροὺς καρποφόρους, ἐμπιπλῶν τροφῆς καὶ εὐφροσύνης τὰς καρδίας ὑμῶν» Πρ 14.17. Ἀκόμη λέγει: «ἐσκόρπισεν, ἔδωκε τοῖς πένησιν» Β' Κο 9.9. Εἶναι λοιπὸν Αὐτὸς πού σκορπᾷ καὶ δίδει τὰ πάντα. Εἶναι Αὐτὸς πού δίδει τὴν ὑγεία καὶ τὰ ὑλικά ἀγαθὰ ἀρκεῖ νά μὴ μᾶς καταστρέφουν τὴν δύναμη γιὰ τὴν σωτηρία μας. Γι' αὐτὸ καὶ λέγει: «ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν» Μτ 6.33. Καὶ φυσικά ὁ

* Ἡ Περιλήψις ὁμιλιῶν πού ἐκφωνοῦνται κάθε Πέμπτη στὰ Ἐνοριακά Πνευματικά Κέντρα τῶν Ἱερῶν Ναῶν, Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτήρος Πλαταμῶνος, Ἁγ.Μαρίνης Ν.Πόρων, Ν.Ἁγ.Παυτελεθμονος καὶ Ἁγ.Γεωργίου Λόφου.

ταν αναζητούμε την Βασιλεία του Θεού αναζητούμε τον Χριστό, διότι αυτός είναι η Βασιλεία κι όχι κάτι άλλο μέσα στο οποίο βρίσκεται ο Χριστός. Έχοντας λοιπόν τον Χριστό έχουμε τα πάντα. Έχουμε και τα υλικά και τα πνευματικά αγαθά. Αυτός είναι για μας και ο πατέρας μας και ο αδελφός μας και ο φίλος μας και τα ενδύματά μας και οι τροφές μας καθώς λέγει χαρακτηριστικά και ο Άγ. Συμεών ο Νέος Θεολόγος. Βέβαια όταν έχουμε τον Κύριο δεν έχουμε μόνο τα επίγεια αγαθά, αλλά και τα επουράνια αγαθά. Είναι δηλαδή για μας και «**ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς**» Ἰω. 6.58. Δηλαδή ο Θεός δεν είναι κάπου στον οὐρανό, σέ μιὰ απόσταση ἀπὸ μᾶς, ἀλλὰ εἶναι Ἐκεῖνος πού φροντίζει γιὰ μᾶς. Εἶναι Ἐκεῖνος πού δέν ἔρχεται νά μᾶς προσφέρει κάτι ἀπό τήν γῆ, ἀλλὰ ἄρτο ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. Ἄρτο ἐκλεκτό. Ἄρτο οὐράνιο. Αὐτός ὁ οὐράνιος Ἄρτος ἔρχεται γιὰ νά μᾶς θρέψει μέ πολλούς τρόπους. Ἔρχεται πνευματικά μέσα ἀπό τά μυστήρια καί μέσα ἀπό τό κήρυγμα, ἀλλά ἔρχεται κατ' ἐξοχήν μέσα ἀπό τό μυστήριο τῆς θείας λειτουργίας ὄχι μόνο πνευματικά, ἀλλά καί ἐξ ὀλοκλήρου αἰσθητά μέσα ἀπό τό μυστήριο τῆς θείας Λειτουργίας ὅπου ὄλες οἱ αἰσθήσεις μας τρέφονται καί ἀπολαμβάνουν τόσο φυσικά αὐτόν τόν μεγάλο θησαυρό. Τόν οὐράνιο Ἄρτο. Ἡ θεία λειτουργία δέν εἶναι ὥρα προσευχῆς μόνο, ἀλλά κυρίως ὥρα προσφοράς τοῦ οὐρανοῦ Ἄρτου γιὰ νά τόν γευθοῦμε καί νά ζήσουμε καί νά μή πεθάνουμε. Ἡ θεία λειτουργία εἶναι τό ἀκρότατο μυστήριο τῆς σωτηρίας μας, τῆς αἰωνίου ζωῆς μας. Ἡ θεία λειτουργία εἶναι ἡ εὐκαιρία νά ταυτισθοῦμε, νά ἐνωθοῦμε, νά μετουσιωθοῦμε, νά γίνουμε ἕνα μέ τήν ζωή. Ἡ θεία λειτουργία δέν εἶναι κάτι ἀπλό, φυσικό. Δέν εἶναι μιὰ εὐκαιρία ἐπικοινωνίας μέ τό Θεό. Ἡ θεία λειτουργία εἶναι ἡ πιό μεγάλη ὑπόθεση τῆς ζωῆς μας. Εἶναι ἡ θύρα εἰσόδου στόν Παράδεισο ἀφοῦ σ' αὐτήν εἶναι παρόντες οἱ ἐπί γῆς καί οὐρανοῦ ἀθληταί τῆς αἰωνίου ζωῆς.

Ἄν ξέραμε τί χάνουμε ὅταν θεωροῦμε μικρή τήν ἀπουσία μας ἀπό τήν Θεία λειτουργία τότε δέν θά μπορούσαμε ποτέ νά ἀπουσιάσουμε ἀπό αὐτήν.

Βλέποντας λοιπόν τό μέγεθος τῆς ἀξίας τῆς θείας λειτουργίας καί βλέποντας ἀκόμη πόση ἀγνοία ὑπάρχει στους πιστούς μας κρίναμε καλό, μέ τήν βοήθεια τοῦ ἁγίου Τριαδικοῦ Θεοῦ μας, πού μᾶς ὑπηρετεῖ μέ τό Δεῖπνο Του μέσα στήν θ. λειτουργία

ὁπότε καί μᾶς τό προσφέρει, νά προσεγγίσουμε, ὅσο ὁ Κύριος ἐπιτρέψει, τό μεγάλο αὐτό μυστήριο τῆς ζωῆς. Τό μυστήριο πού τελεσιουργεῖται μέ τήν ἐνέργεια τοῦ ἁγίου Πνεύματος καί τήν δράση τοῦ ἀνθρώπου γιὰ τήν κάθοδο τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὡς Ἄρτου τῆς Ζωῆς, γιὰ νά ἐνωθεῖ μέ τήν φθορά μας καί νά μᾶς ἀνακαινίσει. Μέσα σ' αὐτήν τήν γεμάτη κίνηση ἀποκάλυψη τοῦ Θεοῦ ἔχουμε τήν εὐκαιρία νά τόν γευθοῦμε, νά τόν νιώσουμε, νά τόν βιώσουμε, νά τόν κάνουμε κτῆμα μας καί νά ἔχουμε τήν αἴσθηση τῆς πραγματικῆς συμμετοχῆς στό ἔργο αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ, ὡς ἔργο ἀποκλειστικά γιὰ μένα. Πρέπει στήν θεία λειτουργία νά ἀποκτᾶ κανεῖς ἐμπειρίες προσωπικές κι ὄχι νά βρίσκεται ἀπλῶς στόν χώρο του ἸΝαοῦ καί νά ἀκούει τά λεγόμενα. Στήν θεία λειτουργία πρέπει νά μετέχει ὀλόκληρος ὁ ἄνθρωπος μέ τήν ψυχή καί τό σῶμα του καί νά ζεῖ τό μυστήριο αὐτό ὡς κάτι ξεχωριστό καί μοναδικό γιὰ τήν ζωή του.

Ἡ θεία λειτουργία κατέχει τήν πρώτη θέση μέσα στήν πνευματική μας ζωή, διότι περιλαμβάνει μέσα της ὅλη τήν διδασκαλία τῆς πίστεώς μας. Εἶναι δηλαδή μιὰ ἐπιτομή τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἄν ὄλες οἱ διδασκαλίες καί οἱ θεωρίες χαθοῦν ἀπό ἕναν λαό καί μείνει μόνο ἡ θεία λειτουργία εἶναι ἀρκετή γιὰ νά ὀδηγήσει τούς ἀνθρώπους στήν σωτηρία. Καί τό εἶδαμε αὐτό στά ἄθεα καθεστῶτα καί στήν περίοδο τῆς τουρκοκρατίας ὅπου ἡ πίστη διασώθηκε ἐπειδή διασώθηκε ἡ θεία λειτουργία. Τετρακόσια χρόνια σκλαβιάς ὁ ἄμβων εἰσίγησε, οἱ ἱερεῖς ἦταν ἀγράμματοι, οἱ ἐκκλησίες ἔμειναν κλειστές ἢ ἐγίνοντο ἀχυρῶνες καί ἀποθήκες ἢ ἐγκορμιζόντο. Ἡ Ἁγία Γραφή δέν ὑπῆρχε. Μόνο τό Ψαλτήρι καί τά λειτουργικά βιβλία εἶχαν οἱ ἄνθρωποι κι αὐτά τά λίγα μελετοῦσαν, ὅμως ἐκεῖνο πού κράτησε τόν λαό ἦταν ἡ θεία λειτουργία. Ἡ θ. λειτουργία πού ἐγίνετο κρυφά σέ κάποιο μοναστήρι ἢ σέ κάποιο ἐξωκλήσι ἢ σέ καμμιὰ ἡμιυπόγειο ἐκκλησιά, στερέωσε, δυνάμωσε, φώτισε καί συντήρησε τόν λαό. Καί σήμερα πρέπει ὁ ἄνθρωπος νά μείνει σφιχτά δεμένος μέ τήν θ. λειτουργία γιατί χωρίς αὐτήν δέν κάνουμε τίποτε. Μάλιστα νά εὐχόμεθα ἡ θεία λειτουργία νά μείνει ἀνόθευτη, γιατί ἂν νοθεύσουμε καί τήν θ. λειτουργία τότε χάσαμε τήν καρδιά καί τόν νοῦ τῆς πίστεώς μας.

1ο. ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΕΣ*

Τό κείμενο πού ακολουθεί είναι τοῦ ἁγίου Νεκταρίου ἐπισκόπου Πενταπόλεως, ὅπου ἐπισημαίνεται ὁ κοσμοϊστορικός ρόλος τῶν Ἑλλήνων, κυρίως σέ σχέση μέ τὸ Εὐαγγέλιο. Εἶναι ἓνα κείμενο, πού παραμένει ἐπίκαιρο περισσότερο ἀπὸ ἕνα ἰαὼνα μετὰ τὴ συγγραφή του.

«Ἄγαπητοί Κύριοι, Τὸ θέμα αὐτῆς τῆς μελέτης μου προήλθεν ἐκ τῶν μελετῶν, μέ τίς ὁποῖες πρό ἐτῶν ἀσχολοῦμαι. Οἱ Ἕλληνες συγγραφεῖς ὑπῆρξαν τὸ ὑποκείμενον τῶν μελετῶν μου· ὀδηγήθηκα ἀπὸ φλέγοντα πόθον, ὅπως συγκεντρώσω κάθε τι ὑγιές πού εἶπαν περὶ Θεοῦ, περὶ ψυχῆς, καὶ περὶ ἀρετῆς, καὶ θησαυρίσω τίς σοφές τῶν σοφῶν Ἑλλήνων γνώμες σέ ἓνα τεῦχος γιὰ νά διδαχθοῦνε ὅλοι. Ἀπὸ τὴν μελέτη αὐτὴ πείσθηκα, ὅτι γενικά οἱ Ἕλληνες σοφοὶ ὑπῆρξαν διδάσκαλοι τῆς ἀληθείας, ὅτι αὐτῆς τῆς ἀληθείας ἔγιναν ἐρασταὶ καὶ αὐτὴν ἀνεζήτησαν, καὶ ὅτι ὁ ἔρωτας γιὰ νά γνωρίσουν τὴν ἀλήθεια ἦταν τὸ κίνητρο νά ὀδηγηθοῦν πρὸς τὴν ἀληθινὴ φιλοσοφία. Αὐτός ὁ ἔρωτας ὀδήγησε κατὰ κάποιον τρόπο τὸ Ἑλληνικὸ ἔθνος πρὸς τὴν εὐκρινεστέραν γνώσιν τῆς ἀληθείας καὶ τέλος πρὸς τὴν ἀποκαλυφθεῖσαν ἀλήθειαν.

Ἡ Ἑλληνικὴ φιλοσοφία κατέστη γιὰ τὴν Ἑλληνικὴ φυλὴν παιδαγωγὸς πρὸς κατανόησιν τῆς ἀποκαλυφθείσης ἀληθείας. Ὁ ἔρωτας πρὸς τὴν φιλοσοφίαν μετετρέπη σέ ἔρωτα πρὸς τὸν χριστιανισμόν, καὶ ἡ φιλοσοφία μεταμορφώθηκε ὡς πίστις εἰς Χριστόν. Ὁ ἔρωτας ἄρα πρὸς τὴν ἀλήθειαν ὑπῆρξεν ὁ λόγος, διὰ τὸν ὁποῖον

ἡ Ἑλληνικὴ φυλὴ μόλις ἐφανίσθηκε ἡ ἀποκαλυφθεῖσα ἀληθεία ἔγινε ἐραστὴς καὶ ὁπαδὸς τῆς καὶ τὴν ἐνστερονίσθηκε καὶ τὴν ἐγκολπώθηκε καὶ τὸ αἷμα τῆς ἔχυσε γιὰ αὐτὴν μέ τόση σπατάλη. Ἐπειδὴ λοιπὸν τέτοια εἶναι ἡ Ἑλληνικὴ φιλοσοφία καὶ αὐτός εἶναι ὁ λόγος, διὰ τὸν ὁποῖον ἡ Ἑλληνικὴ φυλὴ πρώτη ἀσπάσθηκε τὸν χριστιανισμόν, διὰ τοῦτο ἔλαβον ὡς θέμα μελέτης τὴν Ἑλληνικὴν φιλοσοφίαν ὡς προπαιδεῖαν εἰς τὸν χριστιανισμόν, ὡς θέμα πολλῆς σπουδαιότητος διὰ τοὺς Ἕλληνας.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΩΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΥ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΝ

Ἑλληνικὴ φιλοσοφία. Δυὸ λέξεις· ἀλλὰ λέξεις γεμάτες μέ μεγάλες καὶ ὑψηλές ἔννοιες. Μέσα σ' αὐτές ἐγκολποῦται ἡ τελεία περὶ ἀνθρώπου ἔννοια· συνάπτονται τὰ πέρατα τῆς φιλοσοφικῆς ἐνεργείας· περιλαμβάνεται τὸ σύνολον τῶν ἐπιστημονικῶν ἀρχῶν· ἐκφράζεται τὸ πνεῦμα τῆς ἀναπτυχθείσης ἀνθρωπότητος· χαρακτηρίζεται ἡ τελεία τοῦ ἀνθρώπου εἰκόνα· ὁμολογεῖται τὸ μέγεθος τοῦ ἀνθρωπίνου νοῦ· τὸ ὕψος τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας, τὸ βάθος τῶν ἐννοιῶν, ἡ ἰσχὺς καὶ τὸ κάλλος τοῦ λόγου, ἡ λεπτότης τῶν διανοημάτων, ἡ εὐκρίνεια καὶ ἡ σαφήνεια αὐτῶν, ἡ δύναμις, ἡ χάρις αὐτῶν, καὶ τέλος ἡ θεϊότης τοῦ ἀνθρώπου.

Ἡ ἑλληνικὴ φιλοσοφία εἶναι ἡ θεμελιώδης ἀρχὴ τῆς ἀληθοῦς ἀναπτύξεως καὶ μορφώσεως, εἶναι ὁ παιδαγωγὸς τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ποδηγέτης πρὸς τὴν εὐσέβειαν. Αὐτὴ ἔγινε διδάσκαλος τῆς ἀληθείας, πού διδάσκει στὸν ἄνθρωπον ποιὸς εἶναι, ποιὰ ἡ ἀποστολὴ του στὸν κόσμον, καὶ μέ τί πρέπει νά ἀσχολεῖται. Αὐτὴ εἶναι πού διδάσκει στὸν ἄνθρωπον τὴν ὑπαρξίν τοῦ Θεοῦ, τὴν σχέσιν αὐτοῦ πρὸς τὸ θεῖον, καὶ τὴν σχέσιν τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν ἄνθρωπον· Αὐτὴ εἶναι πού μᾶς διδάσκει τὰ θεῖα ἰδιώματα καὶ τὴν συγγένειαν τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸ θεῖον.

Ἡ Ἑλληνικὴ φιλοσοφία δίδαξεν τὴν πρόνοια τοῦ Θεοῦ πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα καὶ ἔγινε, μέ τίς σωστὲς θεωρίες τῆς παιδαγωγὸς τῆς ἀνθρωπότητος εἰς Χριστόν.

Ἡ φιλοσοφία εἶναι πραγματικὰ ἀναφαίρετον κτῆμα τοῦ Ἕλληνο. Ὅταν μάλιστα αὐτὴ διαδίδεται στὰ ἔθνη τὰ προσηλυ-

* Τό κείμενο, γραμμένο στό INTERNET ἀπὸ τὴν ΟΜΑΔΑ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ, εἶναι προσφορά ἀναγνώστου τῆς «ΓΑΛΛΙΑΙΑΣ» καὶ ἀποδίδεται σέ πῶ κατανοητῇ νεοελληνικῇ γλώσσᾳ.

τίζει και τά καθιστά και αυτά ελληνικά, χωρίς φυσικά να σταματά από το να είναι πάντοτε Έλληνική· οι όπαδοί της και όσοι ασχολούνται με αυτήν, πετούν κάθε τι τό ξένο και απολίτιστο και περιβάλλονται τό ελληνικόν και την ευγένειαν.

Η Έλληνική φιλοσοφία έχει ένα βασικό προσορισμό, τό να μάς κάνει όλους Έλληνες· Δημιουργήθηκε πριν ακόμη εμφανισθεί ο χριστιανισμός και άμέσως ταυτίσθηκε μαζί του μέ σκοπό να βοηθήσει την ανθρωπότητα στην σωτηρία της. Έλλην και φιλοσοφία είναι δύο άχώριστες πραγματικότητες. Αυτό μάς τό βεβαιώνει και ο Άπόστολος τών έθνών Παύλος πού λέγει: «Έλληνες σοφίαν ζητούσιν». Ο Έλλην πραγματικά γεννήθηκε για να φιλοσοφεί, διότι έγεννήθηκε για να είναι διδάσκαλος της ανθρωπότητας. Άλλ' έαν ή φιλοσοφία έγινε παιδαγωγός εις Χριστόν αυτό σημαίνει ότι ο Έλλην άφοϋ έπλάσθη φιλόσοφος έπλάσθη χριστιανός, έπλάσθη για να γνωρίση την αλήθειαν και για να την διαδώσει στά έθνη.

Ναι, ο Έλλην έγεννήθη κατά θείαν πρόνοιαν διδάσκαλος της ανθρωπότητας· αυτό τό έργο του κληρώθηκε. Αυτή ήταν ή άποστολή του. Τό μαρτυρούν ή έθνική του ιστορία, ή φιλοσοφία του, ή κλίσις του, οι ευγενεικές του διαθέσεις, ή παγκόσμιος ιστορία, ή μακροβιότης του,... διότι ενώ όλα τά έθνη τά εμφανισθέντα επί της παγκοσμίου σκηνης ήλθον και παρήλθον, μόνον τό Έλληνικόν έμεινε ως πρόσωπον δρών επί της παγκοσμίου σκηνης σέ όλους τούς αιώνες και τοϋτο, διότι ή ανθρωπότης έχει ανάγκην αιώνιων διδασκάλων.

Τέλος τό μαρτυρεί και ή έκλογή αυτού μεταξϋ τών έθνών υπό της θείας προνοίας, όπως έμπιστευθη εις αυτό, την ιεράν παρακαταθήκην την άγιαν πίστιν, την θρησκείαν της αποκαλύψεως και τό θεϊον έργον της άποστολής της, τό αιώνιον έργον της σωτηρίας δια της διαπλάσεως όλοκλήρου της ανθρωπότητας από την πρώτη στιγμή πού εμφανίσθηκε ή αποκαλυφθείσα πίστις. Τό έργον πράγματι έχει άνατεθεί στην Έλληνική φυλή. Μόνο μία ματιά να ρίξει κανείς στην ιστορία του χριστιανισμού και φθάνει για να κατανοήσει αυτήν την αλήθεια. Στην ιστορία του χριστιανισμού φαίνεται ή δράση της Έλληνικής φυλής, και ή κλήσις της, για να αναλάβη τό μεγάλο έργο της άποστολής του χριστιανισμού.

Οι θεϊοί του Σωτήρος λόγοι "νϋν έδοξάσθη ο υίος του ανθρώπου", όταν του άνήγγειλαν, ότι Έλληνες ήθελαν να τον δοϋν, κρύπτουν βαθειά έννοια· Αυτά τά λόγια ήταν μία προφητεία για τό μέλλον. Οι εκεί εμφανισθέντες Έλληνες ήσαν οι αντιπρόσωποι όλου του Έλληνικού έθνους· και μέσα από αυτούς διείδεν ο θεάνθρωπος Ίησους τό έθνος εκείνο, εις τό όποιο έπρόκειτο να παραδώση την ιεράν παρακαταθήκην, για να διαφυλαχθή στην ανθρωπότητα. Μέ αυτή την αναζήτηση διείδε ο Κύριος την μελλοντική άποδοχή της διδασκαλίας Του και την δόξα του έι της άποδοχής της από τά έθνη, αναγνωρίζοντας έτσι τό έθνος εκείνο τό όποιο για τον σκοπό αυτό τό έτοίμαζε ο Κύριος από καταβολής κόσμου για να ζη αιώνίως.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

Διάλεξε για συνεργάτη σου αυτόν πού δεν έχει καθόλου χρόνο γιατί ξέρει να κερδίζει τον χρόνο πού δεν έχει, ενώ εκείνος πού έχει χρόνο δεν έχει κανένα κέρδος από τον χρόνο πού έχει.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

ΜΙΧΑΪΑΣ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΣΤΙΧΟΣ
Δ 3 - 2	Ε. 1 - 5	
Τ 4 - 2	Ε. 6 - 14	
Τ 5 - 2	ΣΤ. 1 - 8	
Π 6 - 2	ΣΤ. 9 - 16	
Π 7 - 2	Ζ. 1 - 7	
Δ 10 - 2	Ζ. 8 - 13	
Τ 11 - 2	Ζ. 14 - 20	

ΙΩΗΛ

Τ 12 - 2	Α. 1 - 12
Π 13 - 2	Α. 13 - 20
Π 14 - 2	Β. 1 - 8
Δ 17 - 2	Β. 9 - 17
Τ 18 - 2	Β. 18 - 27
Τ 19 - 2	Γ. 1 - 5
Π 20 - 2	Δ. 1 - 8
Π 21 - 2	Δ. 9 - 21

ΟΒΔΙΟΥ

Δ 24 - 2	Α. 1 - 4
Τ 25 - 2	Α. 5 - 9
Τ 26 - 2	Α. 10 - 15
Π 27 - 2	Α. 16 - 18
Π 28 - 2	Α. 19 - 21

« ΠΕΡΙΠΑΤΟΙ ΣΤΗΝ ΓΑΛΙΛΑΙΑ »
ΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΧΡΙΣΤ. ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΕΝΟΡ. ΠΝΕΥΜ. ΚΕΝΤΡ. ΜΕΛΕΤΗΣ ΑΓ. ΓΡ.
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΑΡΧΙΜ. Ν. Θ. Κ. ΙΕΡΟΚΗΡΥΞ Ι. Μ. ΚΙΤΡΟΥΣ-ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ & ΠΛΑΤΑΜΩΝΟΣ
ΤΗΛ. 2410 612 948 *ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ*
ΤΑ ΕΞΟΔΑ ΕΚΤΥΠΩΣΗΣ ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΥΝ ΕΥΛΑΒΕΙΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΙ ΕΚ ΠΛΑΤΑΜΩΝΟΣ - Η ΕΝΟΡΙΑ
ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΛΟΦΟΥ & ΟΙ ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ ΛΑΡΙΣΗΣ «ΜΕΛΑΝΟΣ»